

Sprawozdanie z oceny jakości kształcenia na kierunkach studiów prowadzonych w roku 2024/2025 na Wydziale Neofilologii

Ankiety studenckie

Średni roczny stosunek liczby oddanych ankiet do liczby ankiet możliwych do wypełnienia dla kierunków prowadzonych na Wydziale Neofilologii pozostaje niski i – w zależności od kierunku – mieści się najczęściej w przedziale od 9% (na kierunku English for Knowledge, Culture and Innovation) do 36% (Studia śródziemnomorskie II stopnia). Średnia dla wydziału: 19%. Dane te potwierdzają utrzymujący się problem niskiej frekwencji ankietowej na większości kierunków.

Zajęcia oceniane są w ankietach studenckich w przeważającej mierze bardzo pozytywnie. Studenci podkreślają wysoki poziom merytoryczny oraz zaangażowanie prowadzących, ich pasję, rzetelne przygotowanie do zajęć, przyjazną atmosferę sprzyjającą nauce, możliwość prowadzenia dyskusji, różnorodność materiałów dydaktycznych oraz wykorzystywanie metod aktywizujących. W wielu przypadkach zwracano także uwagę na indywidualne podejście do studentów, elastyczność, jasne wymagania oraz adekwatność form zaliczenia do realizowanych treści. Doceniono również wysiłek wykorzystania potencjału zmiany układu krzesel z rzędów na okrąg, dzięki czemu na zajęciach z literatury osoby studiujące czuły się swobodnie, „jak w klubie książki”.

Ciekawostka, być może *signum temporis*: „Na wykładzie monograficznym studenci docenili to, że wykładowca przynosił na zajęcia książki, które były tematem wykładu i studenci mogli je fizycznie oglądać”.

W ankietach pojawiają się krytyczne uwagi, które koncentrują się przede wszystkim na kwestiach organizacyjnych i metodycznych. Studenci zgłaszają brak materiałów dydaktycznych dostępnych na platformie e-learningowej lub ich nieregularną aktualizację; pojawiają się także głosy dotyczące nierównomiernego obciążenia pracą w ciągu semestru, zbyt teoretycznego charakteru kursów oraz niedostatecznej liczby zajęć praktycznych. Kolejnym ważnym aspektem jest system oceniania: część studentów uważa, że kryteria nie są dostatecznie jasne, zaś zadania zaliczeniowe bywają zbyt trudne lub nieomówione wcześniej. Zdarza się również, że prace domowe i sprawdziany obejmują treści, które nie zostały przedstawione w trakcie semestru.

Na podstawie tych uwag Wydziałowy Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia (WZOJK) rekomenduje, aby prowadzący dokładali starań w:

- precyzyjnym i zrozumiałym formułowaniu wymagań i kryteriów oceniania,
- dostarczaniu studentom informacji o zakresie materiału i zadaniach zaliczeniowych w momencie ich zadawania,
- równomiernym rozłożeniu treści zajęć między teorią i praktyką, a jeśli jest inaczej – wyjaśnieniu dlaczego;
- zapewnieniu dostępu do materiałów dydaktycznych oraz narzędzi wspierających naukę.

WZOJK zachęca również do dialogu ze studentami w celu bieżącego monitorowania i reagowania na ich potrzeby oraz problemy – zarówno w trakcie zajęć, jak i w procesie oceniania.

Interpretując uwagi krytyczne i biorąc pod uwagę ich obszerność (ta część raportów zespołów instytutowych i katedralnych tworzy zbiorczo tekst o długości ponad 12,5 tysiąca znaków), należy jednak wystrzegać się dwóch typów błędów statystycznych: ekologicznego, który polega na przypisywaniu jednostkom wniosków wyciągniętych dla grupy; oraz atomistycznego, który polega na przypisywaniu grupom cech czy wniosków jednostkowych. W zakresie uwag krytycznych WZOJK zaleca zespołom instytutowym i katedralnym przede wszystkim wnikliwe pochylenie się na wskazany przez studentów niedociągnięciem i/lub postulatami dotyczącymi ich jednostek i wprowadzanie zmian uznanych za niezbędne lub korzystne w ujęciu holistycznym dla całego złożonego systemu nauczania na danym kierunku.

Interwencje lub zmiany są jednak absolutnie niezbędne i priorytetowe w przypadku uznania za zasadne zasygnalizowanych przez studentów zachowań wskazujących jednoznacznie na nieposzanowanie deontologii zawodowej lub norm współżycia społecznego, do których należą:

- nieuzasadnione odwoływanie zajęć (w przypadku dłuższych uzasadnionych nieobecności prowadzącego dydaktyk powinien zapewnić zastępstwo); skracanie zajęć, regularne spóźnianie się prowadzącego;
- brak sylabusu zajęć, prowadzenie zajęć niezgodnych w formie z ich opisem w sylabusie;
- niepodawanie informacji o formie zaliczenia lub przeprowadzanie go w formie niezgodnej z informacją podaną w sylabusie;
- zadawanie zadań przekraczających kompetencje studentów na danym etapie procesu nauczania;
- niejasne kryteria oceny prac oraz brak informacji zwrotnej po ocenie;
- regularne i/lub duże opóźnienia w oddawaniu ocenianych prac śródsesemestralnych;
- brak zaangażowania w prowadzenie zajęć (np. zajęcia polegające głównie na wyświetlaniu materiałów wideo bez interwencji prowadzącego);
- arogancja, apodyktyczność, złośliwe krytykowanie studentów, protekcjonizm/faworytyzm; brak kontaktu z opiekunem pracy dyplomowej, brak wsparcia w pisaniu pracy, nieprzychylenie na umówione spotkania, brak możliwości poprawy ocen/błędów oraz – *last but not the least* – oskarżanie osób studiujących o korzystanie z SI. W tym ostatnim przypadku WZOJK zwraca uwagę, że nie istnieją narzędzia pozwalające jednoznacznie stwierdzić udział SI w przygotowaniu prac (cf. *Nature Master Class On-Demand: Community Insights: AI in Academic Writing and Publishing* 18/11/2025; brak regulacji na UWr).

Hospitacje zajęć

W roku akademickim 2024/2025 w sześciu jednostkach Wydziału Neofilologii przeprowadzono łącznie 112 hospitacji zajęć dydaktycznych (w poprzednim roku: 154). Hospitacje odbyły się zgodnie z harmonogramami, drobne odstępstwa wynikały z przyczyn losowych.

Hospitowane zajęcia zostały zasadniczo ocenione przez hospitujących wysoko lub bardzo wysoko pod względem merytorycznym, przekazywane treści były zgodne z aktualnym stanem wiedzy. Osoby prowadzące uznane zostały za bardzo dobrze przygotowane do prowadzenia zajęć pod względem dydaktycznym. Treści programowe były zgodne z sylabusami, a efekty uczenia się – realizowane. Zajęcia były z reguły ocenione jako logicznie zaplanowane i sprawnie realizowane. Chwalono dynamikę i sprawną organizację zajęć, zachowanie równowagi między teorią i praktyką.

Hospitujący podkreślali, że prowadzący korzystali z urozmaiconych i bardzo dobrze dobranych materiałów dydaktycznych. Wymieniono użycie nowoczesnych aplikacji językowych, materiałów multimedialnych oraz autentycznych, zadań pisemnych w formie wydruków, ćwiczeń w parach i grupach, materiałów wizualnych, wykładów, dyskusji, analizy gramatyczno-tłumaczeniowej, ćwiczeń gramatycznych, ćwiczeń konwersacyjnych w mniejszych grupach, gier językowych. W niektórych przypadkach podkreślono stosowanie przez prowadzących własnych materiałów i autorskich metod dydaktycznych. Warto odnotować, że niektórzy prowadzący pokazywali, w jaki sposób można wspomóc proces uczenia się przy wykorzystaniu narzędzi SI. Proponowane aktywności – urozmaicone zarówno jeżeli chodzi o treści, jak i formy pracy – były ocenione jako bardzo dobrze dobrane do poziomu kompetencji osób studiujących, zachęcające do wypowiedzi, stymulujące do refleksji. Prowadzący sięgali do wiedzy i umiejętności zdobytych przez osoby studiujące na poprzednich etapach edukacji, starali się aktywizować uczestników zajęć, udzielali na bieżąco konstruktywnej informacji zwrotnej. Byli czujni na zgłaszane lub zaobserwowane problemy, na które natychmiast reagowali.

Z arkuszy hospitacyjnych wynika, że osoby prowadzące zajęcia na Wydziale Neofilologii tworzą podczas zajęć atmosferę życzliwości i zwracają się od uczestników zajęć z szacunkiem. Ich postawa była opisywana jako: przyjazna, otwarta, uprzejma, wspierająca, motywująca, tworząca przestrzeń do aktywnego uczestnictwa studentów, szczególnie poprzez pracę indywidualną i zespołową. Komunikacja i dobór środków językowych zostały przez hospitujących uznane za odpowiednie do sytuacji. W arkuszach hospitacyjnych pojawiały się wzmianki o udzielaniu przez prowadzących konstruktywnych informacji zwrotnych, chwaleniu postępów

studentów, wykazywanym zaangażowaniu, a czasem nawet o „wielkiej cierpliwości w stosunku do studentów”.

Podsumowując, nie odnotowano nieprawidłowości, które wymagałyby podjęcia natychmiastowych działań naprawczych. Na podstawie zgłaszanych przez hospitujących sugestii WZOJK rekomenduje osobom, których dany problem dotyczy, doskonalenie warsztatu dydaktycznego w następujących aspektach:

- umiejętne aktywizowanie osób, które nie zabierają na zajęciach głosu z własnej inicjatywy, zadbanie o interakcje między studentami;
- wprowadzenie ćwiczeń w zakresie wystąpień publicznych (z uwagi na cichy i bojaźliwy sposób wypowiedzania się niektórych osób studiujących podczas zajęć);
- większe zróżnicowanie form pracy, świadome i celowe wykorzystanie technologii informacyjnych;
- regularne wzbogacanie zajęć o elementy kulturowe,
- a w odniesieniu do niektórych prowadzących: rozwijanie strategii radzenia sobie z lękiem i niepewnością podczas prowadzenia zajęć.

Prace dyplomowe i prawidłowość przeprowadzania egzaminów dyplomowych

Na Wydziale Neofilologii ocenione zostały prace losowo wybrane przez dziekanat – po jednej na każdy kierunek i specjalność studiów.

Zespoły ds. jakości kształcenia w sześciu jednostkach Wydziału Neofilologii stwierdziły, że:

- tematyka prac dyplomowych była zgodna ze studiowanym kierunkiem oraz dyscypliną naukową, a także ze specjalnością naukową promotorów i recenzentów,
- tematy prac dyplomowych zostały zatwierdzone w odpowiednim terminie przez Rady Instytutów/Katedr,
- analizowane prace zasadniczo spełniały normy dotyczące przypisów i bibliografii, obecności streszczeń i słów kluczowych (z nielicznymi wyjątkami),
- do wszystkich ocenianych prac dołączono dwie recenzje sporządzone przez promotora i recenzenta,
- promotorzy i recenzenci dokonali w recenzjach rzetelnej oceny merytorycznej, oceny trafności doboru literatury przedmiotu, oceny umiejętności wykorzystania literatury przedmiotu do samodzielnego opracowania zagadnienia badawczego oraz oceny poprawności stylistycznej, ortograficznej i interpunkcyjnej pracy.

Procedura oceny przeprowadzona przez instytutowe i katedralne zespoły ds. jakości kształcenia wykazała, że egzaminy dyplomowe na Wydziale Neofilologii są przeprowadzane prawidłowo: składy komisji egzaminacyjnych są zgodne z zaleceniami podanymi w Regulaminie studiów, liczba pytań zadanych podczas egzaminu była zgodna z zalecanymi w odpowiedniej Uchwale Rady Wydziału, a ich charakter był zgodny z zakresem materiału określonym przez Rady Instytutów i Katedr.

Metody weryfikacji efektów uczenia się oraz warunków i form zaliczenia poszczególnych przedmiotów

W rocznych sprawozdaniach z jakości kształcenia za rok akademicki 2024/2025 metody weryfikacji efektów uczenia się oraz warunków i form zaliczenia poszczególnych przedmiotów zostały uznane za zasadniczo prawidłowe. Na większości kierunków prowadzonych na Wydziale Neofilologii nie stwierdzono potrzeby wprowadzania zmian w zakresie metod weryfikacji efektów uczenia się ani warunków i form zaliczenia poszczególnych przedmiotów. Jedynym wyjątkiem jest Filologia rosyjska, gdzie w nowym programie dokonano modyfikacji punktacji oraz nazwy przedmiotu „Historia literatury rosyjskiej 1” (obecnie: „Dawna literatura rosyjska”). W przypadku Filologii ukraińskiej studenci wskazali na potrzebę zwiększenia liczby punktów ECTS przy przedmiocie „Literatura, historia i kultura Ukrainy XVII–XVIII w.” z uwagi na znaczną pracochłonność zadań.

Opinie i zalecenia dotyczące realizowanych programów studiów

Podczas spotkań z przedstawicielami zespołów ds. jakości kształcenia studenci większości kierunków ocenili programy studiów jako wartościowe, spójne i adekwatne do zakładanych efektów uczenia się, podkreślając wysoki poziom merytoryczny zajęć, zaangażowanie kadry dydaktycznej oraz możliwość rozwijania zarówno wiedzy kierunkowej, jak i kompetencji zawodowych. W kilku przypadkach zgłoszono jednak postulaty wprowadzenia korekt: dotyczą one głównie zwiększenia liczby godzin (np. na Filologii czeskiej) lub punktów ECTS w szczególnie pracochłonnych modułach (Filologia chorwacka z językiem serbskim, Filologia ukraińska). Dodatkowych usprawnień wymagają również elementy praktyczne, takie jak organizacja lektoratów języków obcych w trybie niestacjonarnym, a w przypadku Sinologii – równomierny rozwój wszystkich kompetencji językowych oraz ewentualne rozszerzenie kursu fonetyki. Na Filologii klasycznej rekomenduje się natomiast dostosowanie liczby godzin do potrzeb kształcenia oraz ściślejszą współpracę z Wydziałem Nauk Społecznych, by proponowane zajęcia były lepiej dostosowane do profilu kierunku. Ogólnie opinie studentów wskazują na wysoki poziom zadowolenia z realizowanych programów, przy jednoczesnym wskazaniu potrzeby punktowych modyfikacji.

Wydziałowy Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia zaleca zapoznanie się w tymi postulatami i rozważenie ich uwzględnienia, jeśli zespoły pracujące nad zmianami w programach studiów uznają to za celowe i wykonalne.

Sporządziły:

dr hab. Monika Grabowska, prof. UWr
– przewodnicząca Wydziałowego Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia

dr hab. Natalia Paprocka, prof. UWr
– przewodnicząca Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia